

1. октобар 2019 – Међународни дан старијих особа “Ка једнакости у старијем добу”

Међународни дан старијих особа се у свету и код нас обележава 1. октобра, у складу са Резолуцијом 45/106 коју је прогласила Генерална скупштина Уједињених нација 14. децембра 1990. године, са циљем да се нагласи важност прилагођавања животног окружења потребама и способностима становника трећег доба. Након ове иницијативе, Генерална скупштина Уједињених нација је 1991. године, у складу са резолуцијом 46/91, усвојила принципе Уједињених нација који се односе на старије особе. На Светској скупштини о старењу 2002. године усвојен је Мадридски међународни акциони план за старење како би се одговорило на могућности и изазове старења становништва у 21. веку и промовисао развој друштва за све генерације.

Тренутно, око 700 милиона људи на свету има преко 60 година, а процењује се да ће до 2050. године тај број износити 2 милијарде, што ће представљати преко 20 процената светске популације. Тренд повећања броја старијих особа ће бити највећи у земљама у развоју, при чему се Азија издваја као регион са највећим бројем старијих особа, док се Африка суочава са највећим пропорционалним растом броја старијих особа. Имајући све ово у виду, очигледно је потребно скренути пажњу на посебне потребе и изазове са којима се суочавају многе старије особе у срединама у којима живе. Међутим, важно је знати да можемо очекивати њихов пун допринос у друштву, само ако постоје одговарајуће гаранције за уважавање њихових људских права.

Практично све земље света суочиле су се са растом броја старијих особа у популацији. Ове демографске промене утичу на рад, запошљавање, финансије, потражњу за робом и услугама, становање и инфраструктуру, транспорт, социјалну и здравствену заштиту, али и на породичне односе и међугенерациску солидарност.

Владе широм света требало би да се припреме за ове економске и друштвене промене повезане са старењем становништва и са тим у вези важно је посматрати старење са позиције развоја укључујући и постизање Циљева одрживог развоја наведених у Агенди 2030. Старење становништва је важно са становишта циља о искорењивању сиромаштва,

обезбеђивању услова за здрав живот и благостање за све генерације, промовисању равнопраности полова кроз цео животни циклус и пуно и продуктивно запошљавање. Потребно је смањити неједнакости између и унутар земаља, али стварати и насеља која су инклузивна, сигурна, отпорна и одржива.

Тема овогодишње кампање “Ка једнакости у старијем добу” је усклађена са десетим циљем одрживог развоја који се односи на смањење неједнакости унутар и међу земљама, кроз оснаживање и промовисање социјалног, економског и политичког укључивања свих људи, без обзира на године, пол, инвалидност, расу, етичку припадност, порекло, религију, економски или други статус.

Овогодишња кампања има за циљ:

- Скретање пажње на постојање неједнакости у старијем животном добу, као последице акумулираних неједнакости током живота.

Наиме, особе које на почетку живота имају више могућности и ресурса имају знатно веће шансе да постану старије особе са бољим квалитетом живота. Са друге стране, особе које потичу из породица ниског социоекономског статуса, имају мање шансе да се образују и суочавају се са различитим стресорима, што доводи до све већих социјалних и економских неповољности у каснијем животу. У старијем добу, ове се неједнакости акумулирају.

- Освестити важност хитног суочавања са постојећим неједнакостима и важност спречавања будућих неједнакости повезаних са старењем.
- Освестити важност истраживања друштвених промена у контексту животног тока: целоживотно учење, проактивна и прилагодљива политика запошљавања, социјална заштита и универзално здравствено осигурање.
- Освестити важност уважавања примера добре праксе и препорука заснованих на доказима, у смањењу неједнакости и промени стереотипа везаних за старење.

Придружите се

Обележавање Међународног дана старијих особа обухватиће велики број здравствено-промотивних активности у локалној заједници као што су предавања, здравствено-промотивне изложбе, трибине, округли столови, конференције за новинаре, јавне манифестације, концерти, спортски догађаји, базари здравља и слично.